

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gl. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Leto XIII.

V Celovcu, 20. kimovca 1894.

Štev. 26.

Na delo, rodoljubi!

Bližajo se zopet volitve v občinske zastope. Znano je cenjenim čitateljem „Mira“, kako važne so te volitve. Kajti v rokah občinskih zastopov je gospodarstvo vse občine; občinski zastopi lahko dobro, lahko pa tudi slabo gospodarijo; občinski zastopi določajo občinske doklade; njim je izročena skrb za šole, za ceste itd. Kar občinski zastopi sklepajo, na to se sklicujejo okrajna glavarstva, ki sklepe občinskih zastopov naznanjajo deželni vladi; od te pa izve želje občin tudi osrednja vlada na Dunaju. Zategadelj se pa tudi občinski zastopi najlažje pa tudi najuspešnejše morejo potegovati za pravice, ki nam gredo po postavah, ki se nam pa še vedno tako trdovratno in dosledno kratijo. V vseh občinah torej, v katerih imajo Slovenci večino, morajo dobiti Slovenci občinske zastope v svoje roke, kajti le potem bodo Slovenci gospodarji v svojih občinah. Takih občin, v katerih imajo Slovenci večino, je v „specijalnem repertoriju krajev na Koroškem“, kterege je izdala pred kratkim c. kr. centralna statistična komisija na Dunaju, izkazanih 63, in te so:

V sodnijskem okraju Borovlje:

1. Šmarjeta . . . kjer je	1264	Slovencev	in le	14	Nemcev.
2. Bistrica	1682	„	„	61	„
3. Borovlje	1391	„	„	907	„
4. Medborovnice	842	„	„	288	„
5. Podljubelj	2153	„	„	117	„
6. Svetna ves	938	„	„	13	„
7. Sele	1069	„	in nobenega		Nemca.

V sodnijskem okraju Celovec:

8. Žrelec kjer je	988	Slovencev	in le	257	Nemcev.
9. Grabstanj	1848	„	„	293	„
10. Trdnja ves	449	„	„	302	„
11. Kotmara ves	1169	„	„	113	„
12. Hodišje	1669	„	„	82	„
13. Bilčoves	812	„	„	11	„
14. Vesica	435	„	„	3	Nemci.
15. Sv. Martin	1309	„	„	209	Nemcev.
16. Sv. Mihel	1406	„	„	134	„
17. Medgorje	1054	„	„	33	„
18. Poreče	496	„	„	492	„
19. Radiše	748	„	„	6	„
20. Škofiče	1345	„	„	38	„
21. Tolčja ves	978	„	„	19	„

V Vetrinji, kjer je 628 Slovencev poleg 707 Nemcev in pri Sv. Tomažu, kjer je 743 Slovencev poleg 859 Nemcev, naj bi se napravil kompromis tako, da bi se izvolilo pol Slovencev in pol Nemcev v občinski zastop.

V sodnijskem okraju Podklošter:

22. Podklošter . . . kjer je	2171	Slovencev	in le	1434	Nemcev.
23. Smerče	2257	„	„	133	„
24. Straja ves	2106	„	„	110	„

V sodnijskem okraju Šmohor:

25. Brdo kjer je	1418	Slovencev	in le	90	Nemcev.
26. Goriče	638	„	„	4	„
27. Sv. Stefan na Zili	1977	„	„	45	„
28. Blače	621	„	„	9	„

V sodnijskem okraju Trbiž:

29. Lipalja ves . . . kjer je	340	Slovencev	in le	7	Nemcev.
30. Žabnice	806	„	„	52	„
31. Ukve	940	„	„	43	„

V sodnijskem okraju Beljak:

32. Bekstanj kjer je	3410	Slovencev	in le	217	Nemcev.
33. Marija na Zili	1316	„	„	59	„
34. Vernberg	1483	„	„	784	„

V sodnijskem okraju Velikovec:

35. Djekše kjer je	1592	Slovencev	in le	201	Nemec.
36. Grebinj	2871	„	„	664	Nemcev.
37. Vovbre	2764	„	„	168	„
38. Ruda	1600	„	„	223	„
39. Tinje	610	„	„	26	„
40. Važenberg	3602	„	„	351	„

V sodnijskem okraju Št. Pavel:

41. Sp. Dravograd, kjer je	1784	Slovencev	in le	784	Nemcev.
----------------------------	------	-----------	-------	-----	---------

V sodnijskem okraju Rožak:

42. Loga ves kjer je	2057	Slovencev	in le	125	Nemcev.
43. Sv. Jakob	3004	„	„	21	„
44. Kostanje	768	„	„	241	„
45. Rožak	1524	„	„	336	„

V sodnijskem okraju Pliberk:

46. Sv. Danijel . . . kjer je	824	Slovencev	in nobenega		Nemca.
47. Bistrica	2394	„	in le	110	Nemcev.
48. Tolsti vrh	2096	„	„	49	„
49. Ljubuče	1755	„	„	168	„

50. Mižice kjer je	729	Slovencev	in le	61	Nemcev
51. Blato	1577	„	„	18	„
52. Prevalje	3311	„	„	1633	„
53. Švabek	413	„	„	19	„
54. Črna	1582	„	„	121	„

V sodnijskem okraju Doberla ves:

55. Doberla ves . . . kjer je	2422	Slovencev	in le	247	Nemcev.
56. Galicija	1113	„	„	25	„
57. Globasnica	1373	„	„	15	„
58. Škocijan	1216	„	„	58	„
59. Rikarja ves	1853	„	„	32	„
60. Zitara ves	1548	„	„	50	„

V sodnijskem okraju Železna Kapla:

61. Železna Kapla kjer je	618	Slovencev	in le	460	Nemcev.
62. Jezero	659	„	„	2	Nemca.
63. Bela	2895	„	„	40	Nemcev.

Glejte, ljubi Slovenci, v 63 občinah imamo po navedenem izkazu torej mi odločno večino. Ali ni sramota, da gospodujejo v njih naši nasprotniki? V slovenskih rokah so dozdaj le te-le občine: Šmarjeta v Rožu, Podljubelj, Sele, Kotmara ves, Hodišje, Bilčoves, Vesica, Radiše, Škofiče, Djekše, Spodnji Dravograd, Št. Jakob, Št. Danijel, Bistrica pri Pliberku, Tolsti Vrh, Ljubuče, Blato, Črna, Dobrla ves, Globasnica, Škocijan, Rikarja ves, Jezersko in Bela; skupaj 24.

V vseh ostalih občinah se šopirijo naši nasprotniki, ki sramotijo pošteno naše slovensko ime, zavirajo naš napredek in nam ne privoščijo onih postavnih pravic, ktere sami že davno veselo uživajo. Da se to predrugači, potrebno je stopiti na noge in se pravočasno lotiti dela ter vse potrebno pripraviti za bodoče volitve. Kaj je treba storiti, o tem se nahaja pouk v „Političnem katekizmu“,*) kterege je svojim ljubim Slovincem spisal naš nepozabljivi in prezasluzeni monsignor Andrej Einspieler. Najlepše bomo slavili njegov spomin, ako se bomo njegovih nauk poprijeli in jih razširjali med našimi rojaki. Na delo torej rodoljubi, pomagajmo si sami in Bog nam bo pomagal!

Shod v Št. Jurju.

Dne 8. kimovca priredilo je naše „katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“ javen shod pri Meiselnu v Št. Jurju ob Zili. Nad sto kmetov je prišlo poslušat. Društveni predsednik gosp. deželni poslanec Gregor Einspieler je zborovanje ob 3. uri popoldne pričel. Pozdravil je udeležence, predstavil g. vladnega komisarja dr. Kleblna in razložil namen tega shoda, namreč pogovor o predstoječi volitvi za deželni zbor. Kot prvi govornik je nastopil potem g. Kandut iz Šmihela. S poljudno besedo in drastičnimi opazkami je razkladal namere in delovanje raznih strank, zlasti liberalne in konservativne stranke. — Drugi govornik g. Haderlap je šibal slabo gospodarstvo liberalnega deželnega zbora in odbora koroškega. Kazal je na ponesrečeno ravnanje Drave, na vedno rastoče šolske stroške, na pomanjkljivosti in napake gozdarske in lovške postave itd. — Tretji govornik g. prefekt Podgorce je razlagal v obširnem govoru škodljivost liberalnih načel, zlasti v pogledu na gospodarstvo. Razkril je žalostno sliko propadanja kmetijskega stanu in trdil, da so ta propad zakrivile večidel le slabe postave. Omenil je, da smo v enem oziru tlačani Ogrov, ker jim plačujemo vsako leto 20 milijonov goldinarjev za tobak, in tlačani sladkornih tovarnarjev, katerim daje država vsako leto 10 milijonov goldinarjev podpore. Razkladal je, kaka škoda nam bo prirastla iz novoupeljane tako imenovane „zlate“ veljave, in še marsikaj drugega. Temeljito razpravo je ljudstvo ves čas z velikim zanimanjem poslušalo ter jo z burnim ploskanjem pohvalilo. — O istem predmetu je govoril velikošolec g. Zwitter, rojen Zilan. Mladi govornik je pokazal, da socialno vprašanje marljivo in temeljito študira, kar je za naše čase zelo potrebno. — Krajše nagovore so še imeli domači duhovnik gosp.

*) Rodoljubi, ki še morda te važne knjižice nimajo, naj se oglasé za njo pri uredništvu „Mira“. Iztis stane 25 kr. s poštino vred.

Svaton, g. Kandut (vdrugeč), in g. predsednik Einspieler, kateri je slednjič zborovanje zaključil z živio-klici na svitlega cesarja. Sledila je prosta zabava, pri ktere se je pokazala velika navdušenost med ljudstvom. Kjer so Slovenci zbrani, ne mine brez petja; tako so se tudi tukaj glasile mile slovenske pesmice, vmes pa kratkočasni govori in soljene napitnice, pri katerih je spet kakor po navadi g. Kandut pokazal svojo izurjenost. Razišli smo se v veseli nadi, da smo dobro seme sejali in da naše besede ne bodo ostale brez dobrega sadu.

Shod v Blačah.

Dne 9. kimovca so volilci v Blačah na Zili pri Galavcu priredili volilni shod, na kterege so povabili tudi volilce iz drugih občin. Za predsednika se je izvolil Blaški g. šolski načelnik, ki je zborovanje otvoril ob 10. uri dopoldne. Kot prvi govornik je nastopil g. urednik Haderlap, ki je opisal delovanje koroškega deželnega zbora, ktero seveda hvaliti ni mogel. Dokazal je, da liberalci za Slovence slabo skrbijo tako v gospodarskem, kakor v narodnem in verskem oziru. Drugi govornik g. Podgorce je več ko eno uro razkladal socialno vprašanje. — Govorila sta še g. provizor Svaton iz Št. Jurja, g. Grafenauer iz Brda in neki domačin. Med zbranimi kmeti, katerih je bilo kakih 40, zavladala je taka navdušenost, da enake nismo še kmalu videli. Iz žarečih domoljubnih obrazov smo jasno brali, da so Blače za našo stranko za vselej pridobljene. Po končanih govorih pričela se je prav živahna veselica s petjem.

„Bauernbund“ v Blačah.

Nekteri iz Blaških volilcev so nam tudi pripovedali, kako se je prej ta dan „bauernbundu“ godilo v Blačah. Napovedal je bil „wählerversammlung“ za dan 8. kimovca. Ker ta „bauernbund“ pravi, da je zveza kmetov in da samo za „pavre“ dela, zato je bilo pričakovati, da bo nastopilo tudi nekaj „paverških“ govornikov. Toda ni bilo ne Kirschnerja, ne Oraša. V imenu „pavrov“ je govoril samo odvetnik dr. Abuja iz Celovca. Čeravno pa je tisti v Blačah rojen, vendar ni mogel svojih rojakov pridobiti za liberalnega kandidata Bergerja. Tisti se je namreč volilec s kratkim nagovorom predstavil. Potem se je dalo na glasovanje, naj tisti, ki hočejo Bergerja za poslanca voliti, roko vzdignejo, pa nobena roka se ni vzdignila. Dr. Abuja je že mislil, da kmetje morda nemajo rok; pa ker se mu je to vendar neverjetno zdelo, zato je rekel: „Morda me niste prav razumeli; hočem vam še enkrat razložiti“ Dalje mu ni bilo treba govoriti, kajti kmetje so mu hrbet obrnili in pri durih ven drli, da jim ni bilo treba roke vzdigniti za Bergerja. Celó eden iz sorodnikov dr. Abuje se je bojda izrazil, da Berger ni pravi kandidat.

Shod na Bistrici.

Dne 10. kimovca je priredilo slovensko katoliško-politično in gospodarsko društvo shod na Bistrici pri Kandolfu. Bilo je pa ravno „žegnanje“, ki se ob Zili po dva dni praznuje. Doma so pojedine, po gostilnah pa godba in ples („raj“), brez kterege bi se Zilanu in Zilanki še nebesa dolgočasne zdele. To je bila ovira, da se je zbralo le kakih 40 kmetov, pa ti so bili veljavni možje, ki bodo gotovo svojim sosedom povedali, kaj so na zboru slišali, ter jih bodo na dan volitve vse vzdignili, da zmaga slovensko-katoliška stranka. Bistrica je v celi Zilski dolini največa, pa tudi najbolj zavedna vas; vsak pravi, da je v občini Straja ves katoliško-slovenska zmaga gotova, če le Bistričani in Gorjani hočejo, ker oni imajo večino in tudi razumnost za to. Zato upamo, da se bodo na dan volitve v večjem številu zbrali, kakor pri zadnjem shodu. Zborovanje je g. predsednik Greg.

Einspieler pričel o pol štirih popoldne. Prvi govornik g. Kandut je razlagal, kako je bila liberalna stranka iz početka pošena ter se potegovala za resnično svobodo in za državljanske pravice. Kako pa se je pokvarila, ko je Jude med se sprejela, kateri so jej čisto drugačen značaj in obraz utisnili: iz svobodoljubne in ljudoljubne stranke postala je kruta zatiralka krščanstva in duhovščine ter izsesovalka in odiralka ljudstva, sovražnica Slovanov, delavnih stanov in resnične državljanske svobode. Judi se pridružijo vsakej rastoči stranki, da jo izkoristijo za svoje namene. Ker vidijo, da socialna demokracija narašča, pridružili so se tudi njej in bodo izkoristili in pokvarili tudi to stranko, kakor so liberalno. — Drugi govornik gosp. Haderlap je razložil, v kako tesni zvezi je krščansko življenje s kmetiskim gospodarstvom, zato delajo kmetje le v svojo korist, ako krščanske šege in pobožno življenje pri hiši ohranijo. Kazal je tudi na slabo gospodarstvo koroških liberalcev, in kako malo so tisti Slovincem pravični, ker se je deželni odbor celó predrznil, slovenskim občinam prepovedati slovensko dopisovanje na njega, čeravno so deželni uradniki plačani tudi iz slovenskih deželnih davkov. — Tretji govornik g. Zwitter je obširno govoril o socialnem vprašanju, kako se nekateri maloštevilni judovski bogataši v milijone in milijone zakopavajo, med tem ko delavni stanovi vedno večjo revščino propadajo. — Kot zadnji govornik je nastopil sam predsednik g. Gregor Einspieler ter je z mnogimi številkami osvetlil koroško deželno gospodarstvo, kako stroški in deželne doklade od leta do leta naraščajo. Omenil je tudi zadevo zaradi usmiljenih sester, katerih deželni zbor ni hotel sprejeti v bolnišnico, kar je med poslušalci zbudilo občno nevoljo, posebno ko je povedal, kako grdo se proti bolnikom obnaša tista viša postrežnica, ki so jo poklicali iz Berolina. Potem se je zborovanje zaključilo z živio-klici na svitlega cesarja in s cesarsko pesmijo. Sledila je prav živahna prosta zabava.

Nekaj resnobnih besedij za kmete.

(Spisal Jakob Žiga, kmet v Rovtah.)

Pridno berem Vaš „Mir“ in večkrat si sam pri sebi mislim: „To je res, ti gospodje, kateri za „Mir“ pišejo, imajo dobra in včasih ostra peresa, s katerimi znajo liberalcem in nemškutarjem pošeno pod kožo priti. Le tako naprej in pretresajte, kar pretresanje zasluži, saj je plevela na svetu in posebno na Koroškem več, kakor dobrega zrnja. Vsakokrat se razveselim, kedar v Vašem listu berem razne nasvete, kako bi se nam kmetom moglo pomagati, ker to mi je dokaz, da skrbite za nas reveže. Da smo mi kmetje res reveži, to prizna vsak pameten človek, in jaz pravim, če pojde vse tako naprej, kakor do zdaj, torej nas to liberalno gospodarstvo spravi na beraško palico in iz nas postanejo sami socialisti in puntarji. Jaz to povém, kakor si celo stvar mislim, in kakor mi moja priprosta pamet pravi, če tudi malo robato. Sem sicer samo priprost kmet, ali zmirom sem rad čital in še zdaj rad čitam; zato se ne pustim od vsacega napihnjenega liberalca prodati, in kar rečem, to si upam tudi dokazati.

Celo sedanje liberalno gospodarstvo je kakor oče, ki ima precejšnjo kopico otrok, a skrbi samo za svoja dva ljubljénčka. Ta dva redí, tema kupuje najlepšo obleko, tema skratka da mesó, drugim pa samo žganjce pa repico. Ti drugi morajo na delo, in kar pridelajo, to si ona dva ljubljénčka vzameta. In oče ves vesel kaže na dobro rejena obraza in debela trebuha svojih ljubljénčkov, češ: pogledjte, kako se moja družina dobro ima in kako sem jaz izgleden in skrbljiv oče. Toda z upalimi obrazi svojih drugih otrok, kateri se za ta dva ljubljénčka potijo, se ne pobaha.

Kaj ta le pravljica pomeni, vsakdo lahko ugane. Oni oče — je liberalizem, namreč oni brezverski, sleparski liberalizem, kateri je ljudi od Boga odvezal ter jih privezal k judovskemu žaklju. Brezverski liberalizem ima dva ljubljénčka in ta dva ljubljénčka sta: obrtnija in kupčija. Liberalna država ta le dva ljubljénčka redi in varuje v škodo drugih: danes se vse dela le za obrtnijo in kupčijo; ta dva ljubljénčka se imata dobro, delavec in kmet pa da bi za nju delal in se potil. Ona se redita, jesta samo meso, in tisti, ki za nje delajo, jedo le žganjce in včasih še teh ni dovolj. Navedem izgled najprej pri rokodelcu. — Če hoče rokodelc dandanes živeti in jesti vsaj repico, mora delati za druge; tega, kar naredi v potu svojega obraza, loti se drugi ter kupčuje s tem. Roke prekupcev niti trohice niso delale in vendar imajo od blaga dobiček; rokodelc pa, ki je blago izdelal, dobi čisto majhno plačilo. Tisti, ki blago kupi, mora plačati rokodelca ali delavca, in vse druge ostale roke, skoz katere je blago šlo. Temu se pravi novošegna obrtnija in kupčija.

Pri nas kmetih je ravno tako. Mi se na polju z družino in posli potimo in ko smo se dovolj pri vročini opekli in v dežu ohladili in hočemo žito prodati, ni ga skoro vredno prodati, ker je preveč dober kup, na sejnih nam judovski trgovci sami narekujejo ceno žita, kakoršna hočejo, in mi če nočemo, da bi nam žito v shrambah miši snedle, moramo pripogniti hrbte in pustiti si naložiti, kolikor se Judom poljubi. In judovski trgovci z žitom, ki niti niso sejali, niti orali, niti mlatili, ampak sedeli v kavarnah in v gostilnah ter kadili drage smodke in pili drago vino, potem z našim pôtom kupčujejo in se obogatijo.

Iz tega tudi ta najneumnejši Jaka spozna, da mi kmetje in rokodelci smo skoz in skoz v judovskih rokah, da smo samo delavci gospodov trgovcev, obrezanih in neobrezanih, in da vsa novošegna kupčija in obrtnija so prav za prav klešče, s katerimi se naše pošeno delo stiska in tlači, da bi ves dobiček lepo tekkel v judovski žakelj. In potém gospodje pri zeleni mizi štejejo in računajo, kako in koliko se je povzdignila kupčija in obrtnija; iz tega pa tudi sklepajo, kako raste blagostanje. Da bi jih šéntaj! Oni si pač mislijo, če se dobro godi ljubljénčkoma, kupčiji in obrtniji, da se tudi dobro godi kmetom in delavcem; med tem pa, ko ljubljénčki delajo denar, mi delamo dolgove. Obrtnija s kupčijo jemlje našemu delu smetano, davki in doklade jemljejo sir in nam ostane samo — sirotka.

Ni davno, kar sem se zavolj tega prekarjal z nekim nemškutarskim jezičnim dohtarjem. Ta mi je rekel: »Kaj pa vi „pauri“ hočete? Saj ste danes najbolj svobodni gospodje na svetu! Rabote več nimate, imate popolno prostost, imate samoupravo, imate lovsko pravico, imate „frišno“ mleko pa „puter“, prešiče v hlevu, piščeta na dvorišču, — to je vendar „fletno“ življenje pa „nobel“!«

Jaz pa sem mu odgovoril: »Ljubi gospod! bil je enkrat jeden zeló moder gospod, kateri je preštudiral sila veliko knjig in postal tak gospod dohtar, kakor ste Vi. Ta gospod si je kupil za denar, ki ga je pri neumnih kmetih, ki se radi pravdajo, zaslužil, lepo posestvo in od jednega kmeta namesto denarja si je vzel kravo; to kravo je dal v hlev in sedaj jo je začel „po dohtarsko“ navijati.

Čemu pa dajati kravi po leti zeleno krmo, rekel je sam sebi, slama je za njo dovolj dobra; kravo lahko ogoljufamo. Nataknil je torej ljubi kravi zelene glaže na oči in si mislil: ko bode kravica videla skoz te glaže zeleno slamo, bode mislila, da je to detelja in bode jo jedla, da bo kaj! Ali ljuba krava ni jedla tako hitro, kakor si je učeni dohtar mislil, ker je ta zeló modri gospod pozabil, da če tudi kravi ogoljufa oči, ne ogoljufa jej želodca. In uboga kravica je pri tej slami tako zmedléla, da so se ji videla vsa rebra. In gospod dohtar se je čudil: »Kaj ta šembrana krava hoče? Glaže ima, slamo ima, to je vendar „fletno“ življenje, pa „nobel“!« (Konec prihodnjí.)

Dopisi prijateljev.

(Kronin dar!) V korist družbe sv. Cirila in Metoda so darovali: Pri konferenci zbrani duhovniki Dobrolovske dekanije 11 kron; č. g. Sumah, župnik v Šmihelu pri Pliberku, 6 kron. Skupaj 17 kron. Lepa hvala vsem darovalcem! Zivelí nasledniki!

Iz Celovca. (Shod in slavnost.) Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem napravi v sredo dné 24. vinotoka (oktobra) t. l. v Celovcu popoldne ob 1/3. uri v veliki dvorani pivovarne „Massgarten“ **izvanredni shod**, na ktereга že danes opozarjamo vse koroške Slovence. Naši nasprotniki se leto za leto m zbirajo na raznih „Parteitagih“ ter se neprestano posvečujejo, kaj in kako bi ukrenili, da bi nas Slovence čim prej mogoče spravili s sveta. Temu nasproti smo zdaj tudi mi Slovenci prisiljeni, storiti potrebne korake, in zatorej se hočemo dné 24. prihodnjega meseca zbrati v Celovcu v resno posvetovanje, da se spoznamo v svojih silah in se združimo na vspešno delo za vse prihodnje čase. Sila naj rodi protisilo! Na ta dan, na tem „Parteitagu“ koroških Slovencev, naj torej nikdo ne manjka, kdor se zaveda svoje slovenske národnosti. Delajmo skupno, da zmagamo in da ne postanemo podlaga tujčevi peti! — Po shodu pa napravi gorenje društvo v ravno teh prostorih **veliko in sijajno slavnost** v spomin 80 letnice msgr. Andr. Einspielerja in njegovega somišljenika škofa Mart. Slomškega, z godbo, petjem, deklamacijami, komičnimi prizori itd. Za slavnostnega govornika naprosil je odbor preč. g. profesorja dr. Medveda iz Maribora, ki nam je od lanske slavnosti še v najboljšem spominu in ki slovi daleč na okoli kot jeden najboljših in najnavdušenjših slovenskih govornikov. Slavno pevsko društvo „Lira“, ki je tudi od zadnje slavnosti pri nas že vrlo dobro poznano, obljubilo je svojo pomoč in se bode slavnosti udeležilo polnoštevilno in s svojimi najboljšimi močmi. V sodelovanje naprošene so za posamezne točke

še druge domače moči in bode torej spored slavnosti prav obširen in zanimiv. Obširneje bomo poročali o shodu in slavnosti v prihodnjem listu.

Od Zile. (Kdo hujska?) Že hitro po odkritju znanega spomenika v čast deželnega predsednika bi bil sledeče poročil, ko bi tega zavolj ljubega miru ne bil zamolčal. Povod temu pa, da še le zdaj o tem spregovorim, dala mi je „Beljaška tetka“, ktera v zadnji številki pripoveduje, kako se je deželni predsednik pri otvoritvi Ziljske železnice izustil na postaji „Št. Štefan-Blache“ proti tamošnjemu vrlemu Št. Štefanskemu župniku in kako se mu je ondotna občina za to zahvalila. Besede, ktere je izpregovoril deželni predsednik na postaji „Št. Štefan-Blache“, bodejo gotovo enake besedam, katerih se je poslužil prejšnjemu Šmohorskemu kaplanu nasproti, prej da se je položil temeljni kamen k novemu šolskemu poslopu v Št. Mohorju. Ko mu je namreč ta na vprašanje, ali zna slovenski, odgovoril „da“, mu je rekel že odhajaje precej glasnejši kakor je navadno govoril: „Varujte se, delati med ljudstvom nemir in hujskarije; kajti človeško življenje je tako čisto kratko, neumno je tedaj, ga še s hujskarijami greniti.“ Ti, ki so slišali, morali so si takrat gotovo misliti: deželni predsednik, ki kaplana čisto ne pozna, je gotovo tako storil, kakor večasi starejši in drugi predstojniki naredijo, ko kakemu pridnemu otroku pravijo: „Ti tega ne smeš storiti, sicer boš kaznovan,“ čeravno le zraven stoječega nepridnega otroka menijo. Kajti stali so zraven učitelji, ki so gotovo, kakor tudi zadnja volitev kaže, storili dosti nemira koroški deželi; o kaplanu se pa kaj takega ne more reči. In ko bi tudi že kaj storil v časnih in večni prid slovenskega ljudstva, deželni predsednik v pravem pomenu vendar ni njegov predstojnik ali učitelj, pač pa onih zraven stoječih učiteljev. Ker tedaj nismo hoteli misliti, da se je predsednik take nedostatnosti krivega storil, mislili smo do zdaj, da je s svojimi besedami meril na zraven stoječe učitelje. Zategadelj to še le zdaj poročamo, ko nas je Beljaška tetka o tem drugače poučila.

Iz Št. Štefana na Zili. (Naši liberalci beračijo za pomoč pri gosp. deželnem predsedniku.) Odkar je naša stranka pri volitvi za državni zbor v Št. Štefanu tako sijajno zmagala, imajo naši liberalci, njim na čelu seveda učitelj Krebic, velik strah, da bodo propadli v prihodnjem obdobju tudi pri občinski volitvi. Zdaj je v občinskem odboru 11 liberalcev in 7 katoličanov, liberalci torej gospodujejo. Ker so pa res v nevarnosti, da svoje krone zgubijo, tuhtali in premišljevali so, kaj bi bilo storiti in pod katero varstvo bi se zatekli. Modre glave sklenejo slednjí, zatožiti g. župnika in druge duhovnike pri g. deželnem predsedniku. Zvedeli so namreč, da je g. deželni predsednik pri otvoritvi Ziljske železnice na več krajih povdarjal, naj se med ljudstvom mir ohrani. Te fraze o „koroškem miru“ se je g. predsednik naučil od koroških liberalcev. S to frazo se že vsa leta pobijajo slovenske pravice. Kjerkoli Slovenec tirja svojo pravico, očita se mu, da „mir kali“, Nemcem pa tudi gosp. deželni predsednik ne zabranjuje, Slovence naskakovati in proti njim po časnih grdo hujskati. Mi Slovenci ne delamo nobenega nemira in prepira, mi tirjamo le svoje postavne pravice. Torej je čisto odveč in nepotrebno, nas k miru priganjati; bolj na mestu bi bilo, naše nasprotnike liberalce priganjati k **pravičnosti**. Toda ti krivi nazori koroških liberalcev so se v glavi g. predsednika že preveč utrdili, in mi ga ne bomo predelali. On ne spozna, da je duhovnik že po svoji vesti zavezan, potegovati se za krščansko stranko in za pravico; ampak on misli, ko bi duhovniki nič ne agitirali in liberalcem vse veljati pustili, potem bi bil mir. Seveda bi bil mir, in prav tak mir si liberalci želijo. Saj tudi lesica, ko je kuro ukradla, želi mir in pokoj, kedar jo použiva. Duhovnik je pa pastir in ne sme mirno gledati, kedar se ljudstvu krade vera in národnost iz srca, denar pa iz žepa. Pa kaj hočemo, g. predsednik slovenskim duhovnikom hudo zameri, da so zvesti pastirji in jih vedno k miru opominja. To vejo tudi Št. Štefanski liberalci, zato so sklicali občinsko sejo in sklenili so, svojega župnika in sosedne duhovnike s posebnim pismom ali adresno zatožiti pri g. dež. predsedniku. Če se adresa res tako glasi, kakor poroča „Deutsche Allgemeine Zeitung“ št. 69., potem je nje glavna vsebina sledeča: „Do zdaj je bil v občini »mir«, v novejšem času pa se je zopet začel prepír, ki so ga prinesli domači župnik Žak, župnik Einspieler iz Podkloštra, mestni kaplan Treiber iz Celovca in provizor Svaton iz Št. Jurja. Če pojde to naprej, bo spet taka zmešnjava, kakor pred petimi leti. Gosp. predsednik naj se torej občine usmili.“ Z drugimi besedami se to pravi: liberalci prosijo, naj g. predsednik, ako mu je mogoče, g. župnika Žaka od tukaj proč spravi in naj v Št. Štefanu prepoveduje vsakoršne shode, da gospoda Einspieler in

Treiber ne bota mogla ljudstva poučevati in na krščansko stran vabiti, in naj se odstrani tudi g. provizor Svaton, ker je tudi on delaven za katoliško stranko in ker ima tudi on nekaj farmanov, ki spadajo pod št. Štefiansko občino. Ko bi gosp. predsednik baron Schmidt tako dober bil, da bi vse to izvršil in dognal, potem bi bilo lepo mirno v št. Štefanu, liberalci bi v odbor volili, kogar bi hoteli, in g. učitelj Krebica bi imel prvo in merodajno besedo. Najbolje bi bilo, ko bi prišel v št. Štefan za fajmoštra g. baron Zucco di Cucagna, ki se rad z liberalci pajdaši! Le to je škoda, da g. dež. predsednik nema vse oblasti v rokah, in imajo v duhovskih in cerkvenih rečeh tudi mil. g. knezoškof še nekoliko besede. Zato ni preveč upanja, da bi se našim liberalcem njih želje izpolnile. Kaj pa so imenovani duhovniki tako hudega storili, da jih naši liberalci tako oistro tožijo? Ali so res „prepir“ zatrosili v občini? Nič ni res; saj ni nobenega prepira! Državna volitev je bila, in duhovščina je delala za katoliškega kandidata. V št. Štefan se je sklical javen shod, na katerem pa ni bilo nobenega prepira, ampak imenovani in še nekteri drugi gospodje so ljudstvu priporočali, naj volijo za krščansko stranko. Edini človek, ki je ta shod kazil, je bil naš liberalni župan; sicer je bilo vse mirno in brez prepira. Tudi po volitvi je bil in je še mir; le nekteri liberalci so nemirni, ker se bojijo, da ne bodo več voljeni za občinske odbornike. Torej je laž, da so imenovani gospodje kak prepir v občino zatrosili; na to laž je zidana in naslonjena cela adresa, katero so poslali na g. dež. predsednika. Zatožba govori tudi o neki „zmešujavi“, ki je bila pred petimi leti. Kaj pa je bilo takrat? V št. Štefanu je bila čisto nepotrebna podružnica nemškega šulferajna. Tadašnji župnik g. Katnik so pa ljudem razložili, da je šulferajn judovski in Slovencem sovražno ter škodljivo društvo. Vsled tega so ljudje odstopili od šulferajna in podružnica je poginila. To pa je liberalce tako peklo, da so g. župnika neprenehoma tožili, tako da so ga nazadnje vendar proč spravili. Ker jim je takrat po sreči šlo, zato mislijo, da je treba samo g. predsedniku pisati, pa bo g. župnik prestavljen. V tem se pa motijo. Če so g. župnik Žak potrudili za izvolitev krščanskega poslanca, s tem se niso nič pregrešili; škof jih morajo za to le pohvaliti, ne pa kaznovati. Gospod deželni predsednik pa še nema tiste oblasti, da bi duhovnike odstavljaj ali pa prestavljal. Zato upamo, da naši liberalci s svojo adresno ne bodo nič dosegli. Če ljudstvo ne mara za liberalce, potem jim tudi g. deželni predsednik ne more pomagati, kajti tudi on nema te pravice, da bi smel kmete prisiliti, da morajo liberalce za odbornike voliti. To bi ne bila nobena volitev. Nekteri pravijo, da je bila ta adresa, ko se je podpisovala, čisto kratka, da v njej zgoraj naštetih duhovniki niso bili imenovani, in da se je to še le potem pristavilo, ko so bili odborniki že podpisani. Tako se je govorilo, priseči pa ne morem na to; odborniki, ki so podpisali, bodo že vedeli, kaj se jim je naprej bralo. Pa naj bo to, kakor hoče; mi Slovenci se nič ne bojimo „šolmaštra“ in „purgarmajstra“, mi se bomo pri bodočih občinskih volitvah na noge postavili in bomo za odbornike volili same katoliške, krščanske može, za župana pa takega moža, ki ne bo plašča po vetru obračal in se za pravico tudi okrajnega glavarja ne bo bal.

Iz št. Jakoba v Rožu. V pondeljek, dné 10. t. m., smo imeli tukaj živinski semenj, kateri se je prav dobro obnesel. Goveje živine je bilo prigraene 250 do 300 repov (kosov). Tudi nekaj ovac, svinj in koz je bilo na prodaj. Kupci so prišli iz Solnograškega, Zgornje Avstrijskega in Koroškega. Prodajalo se je še dobro, posebno na Zgornje Avstrijsko. — Naša šola je postala s tekočim letom petrazredna. Vidi se, da polagoma napredujemo.

Iz spodnjega Dravograda. (Razno.) Pri zadnjih dopolnilnih volitvah za državni zbor je zmagala v naši občini sijajna katoliško-narodna stranka. Vsi štirje so bili naši, žal, da se pri glavni volitvi niso mogli pokazati, ker menda drugod nič niso delali! Nad izidom volitve se tukajšnji liberalni „velikaši“ hudo jezijo, ker smo jim tako prečrtali račun. Mislili so, da bodo kakor navadno opravili s par svojih kimovcev, pa prišli so kmetje in lepo zmagali. Zato pa je sedaj žalovanje in jeza v Izraelu! — Tisti dan po cesarjevem rojstnem godu imeli so tukajšnji šolarji neko šolsko slavnost, ki se je seveda vršila v čistem visoko-nemškem duhu. Značilno za vso to cesarsko slavnost je to, da so nosili šolarji s seboj tri zastave, med njimi pa nobene cesarske ali avstrijske!! Bila je pa med njimi neka zmedena trobojnica. — One dni so v lomili v našo cerkev tatovi, s silo odprli dva nabitnika in pobrali denar. Na Ojstrici so tatovi ulomili v šolo in učitelju odnesli obleko in perilo.

Iz Ljubljane. (Družbi sv. Cirila in Metoda) so od 15. mal. srpana do 15. vel. srpana t. l. darovali: Slavna družba sv. Mohorja v Celovcu zelo velik zaboj raznih svojih knjig; v. g. Fran. Tavčar, kurat pri sv. Joštu nad Kranjem, veliko zbirko knjig družbe sv. Mohorja, Matice in drugih; g. žu-

pan v Kapli vasi Andrej Mejač jako mnogoštevilno zbirko knjig družbe sv. Mohorja, kot do sedaj še nobeden pošiljatelj. Hvaležno smo prejeli od domoljubnih slovenskih in hrvatskih gg. abiturijentov 292 kron, kot čisti prebitek ljubljanske njihove letošnje veselice. Vedno gibčna Šentjakobska-trnovska naša ženska podružnica nam je v poslavljenje naše IX. velike skupščine v Novem mestu donesla 100 gld. „sv. Ciril-Metovega daru“. Pokojno gospo Marijo Murnikovo pa je vpisal z darom 100 gld. soprog c. kr. svetnik ob veliki skupščini v Novem mestu med družbine pokrovitelje. Mir njeni veliki bogo- in rodoljubni duši! Isto tako so povodom velike skupščine v Novem mestu postali pokrovitelji s prispevkom 100 gld.: gospa Ivana Vodnikova, soproga hišnega posestnika in kamenoseka v Ljubljani; g. Francisek Mally, tovarnar v Ljubljani in g. Elija Predovič, veletržec v Ljubljani. Dalje so družbi darovali vrli č. gg. Mariborski bogoslovci po č. g. Martinu Pirtovsku 63 gld. 7 kr. kot podporo družbi za leto 1894.; I. Belokranjska ženska podružnica v Črnomlju po blagajničarici g. Olgi Haring-ovi 65 gld. 66 kr. kot čisti dohodek naši družbi v korist prirejene veselice, podružnica za Mokronog in okolico 36 gld. 25 kr. večinoma veselinih dohodkov; č. g. Josip Vodošek, bogoslovec pri sv. Lovrencu na Dravskem polju, 16 gld., nabranih na primiciji č. g. L. Šlambergarja na Hajdini; rajni g. Ivan Kukovic, posestnik v št. Juriju na Štajerskem, v oporoki voljenih 10 gld.; gosp. Vekoslav Ravnikar 7 gld. 33 kr., ki so jih nabrale narodne dame v Cerknem o petindvajsetletnici tamošnje čitalnice; ženitvanjski svatje pri darovanju za družbo sv. Cirila in Metoda o priliki narodne poroke 3 gld. 75 kr.; g. Dragotin Pavlinec 3 gld. 10 kr., ki so jih darovali slovenski porotniki v Lemeževi gostilni v Celju; g. Andrej Rakusček v Košci 3 gld., nabrane o priliki novo-izvoljenega slovenskega občinskega odbora v Drežnici pri Kobaridu in v. g. gosp. Alojzij Kummer, župnik v Retečah, 1 gld. Vsako leto nam one mesece po veliki skupščini dohaja razmerno največ darov. Tudi letos se tega nadejamo. Zato zahvaljujoc se današnjim požrtvovalnim darovalcem kličemo: Živeli nasledniki!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Od Sv. Križa pri Trstu. Dne 12. vel. srpana t. l. vršila se je pri nas nenavadna slovesnost. Koncem križarskih vojsk razsajala je kuga v naših krajih in pobožno ljudstvo tedanje sezidalo je na čast sv. Roka cerkvice za kakih 300 ljudi. Ko je pa kuga jenjala, pozabilo se je tudi na sv. Roka. Cerkev bila je popolnoma zapuščena in kakih 150 let služila je v različne posvetne namene. Letos pa, kar naenkrat rodila se je v ženskej glavi srečna misel, naj bi se cerkev posvetila v čast Lourdske Matere Božje. Pozvan je bil gosp. France Ozbič iz Celovca, naj bi nam napravil kip, koji bi predstavljal Lourdske prikazen. Prevzel je torej omenjeni strokovnjak delo ter nas prav iznenadil. Kip je urezan iz lipovine in ima visočine 1'60 m. Pisatelj teh vrstic se čuti nesposobnim opisovati omenjeno, prelepo delo; želi si samo, naj bi vsak, ki ima priložnost k nam priti, si podobo sam ogledal in potem sodil.

Politični pregled.

Vitez Jäger, deželni predsednik v Šleziji, je stopil v pokoj; na njegovo mesto je imenovan grof Coudenhove. — Tudi v Istri so se zgodile imenitne spremembe: Elušek, znani nasprotnik Slovanov in okr. glavar v Poreču, je stopil v pokoj; na njegovo mesto pride Šorli iz Trsta. Okrajni glavar Schwarz je prestavljen iz Pazina v Trst; v Pazin pa pride okr. glavar Schaffenhauer iz Kopra. — V Gradcu se je ustanovilo katoliško šolsko društvo. — Nemci so do zdaj le nam Slovanom pridigovali, kako dobro je, ako človek več jezikov zna. Da bi pa tudi njim ne škodovalo, ko bi se naše besede naučili, tega niso hoteli verjeti. Ko so pa videli, da Čehi in Slovenci veliko prej in lažje kako službo dobijo, ker znajo dva jezika, začelo se jim je v glavi daniti. Že večkrat smo v zadnjem času brali, da so svojim mladencem priporočali, naj se učijo slovenščine ali pa češčine. Zdaj je pa mestni zbor v Brnu na Moravskem sklenil, da se morajo nemški otroci v mestnih ljudskih šolah tudi češčine učiti, ako so njih stariši s tem zadovoljni. — Na Češkem se duhovi obračajo, in širi se spoznanje, da dosedanja takika mladočeških poslancev ni bila dobra. Mladočeh dr. Herold, ki je skoraj da najboljša glava med njimi, je v Kutni Hori sam priznal, da bo treba nastopiti bolj pametno opozicijo, ki bo prinesla kaj sadu. Trezno misleči rodoljubi priporočajo, naj bi se Mladočehi znebili kričačev in potem pridružili Staročehom. Mladim prenapetnežem so pa še Mladočehi prekrotki, in oni hočejo ustanoviti novo „radikalno“ stranko. Koliko pristašev da ima ta nova stranka, nam ni znano. Toliko pa je gotovo, da se na Češkem pripravljajo velike spremembe. Kakor hitro pa pridejo iz Češke na Dunaj trezno misleči poslanci, ki bodo vsi ene misli, ne pa da bi imel vsak svoj poseben program, kakor je zdaj pri Mladočehih, ako bodo češki poslanci pod dobrim vodstvom ter disciplinirani, da ne bo vsak smel tje v en dan govoriti, kar mu ravno na misel pride, in ako bodo razumni in modri dovolj, da si bodo znali poiskati zaveznikov, — potem bo kmalu konec koalicije, kajti združili se bodo tisti, ki so bili že prej združeni v „železni obroč“, in nemških liberalcev za večino ne bo več treba. Ako se pa češki narod odloči za novo radikalno stranko, potem bomo še dolgo v vicah koalicije. Radikalcem se bo mo-

ralo nekaj let časa pustiti, da si rogove odbijejo in do spoznanja pridejo, da se zid ne dá z glavo predreti, še le potem bodo Čehi zrelji za boljšo politiko. Upamo pa, da ne bo prišlo do te poskušnje, in da češki narod že zdaj sprevidi, da ni imel in ne bo imel modrejšega voditelja, kakor je dr. Rieger.

Grof Pariški je umrl. — Stambulova, bolgarskega „Bizmarka“, so zaprli, ker je o knezu nespoštljivo govoril. Kako ljudstvo sovraži Stambulova, videlo se je tisti dan, ko so ga v ječo peljali: ljudje so kamenje lučali v njega, eden ga je celo s palico udaril po glavi. — Tudi mladi srbski kralj Aleksander je zapravlil ljubezen svojega naroda s svojim samovlastnim, nepostavnim postopanjem. Ko se je vozil iz Niša v Belgrad, lučali so ljudje kamenje v njegov vlak. — Nemški cesar Viljem se boji socialne prekucije. V Krajevku je plemenitaše na pojedino povabil in jim na srce govoril, naj stojijo hrabro in zvesto na njegovi strani, kedar se začne socialna prekucija. Nam se mladi cesar smili, ker je dobra in poštena duša (le nekaj preveč samovlasten in domišljav); toda njegov ded (stari oče) je veliko nedolžne krvi po nepotrebem prelil in veliko tujega blaga v prusko torbo spravil in sicer s silo in krivicco; grehi očetov in dedov pa se radi kaznujejo na otrocih. Ali je čudo, če socialisti grozijo s surovo silo? Saj je tudi Bizmark rekel, da je moč več ko pravica, in cesar Viljem I. se je po Bizmarkovih naukih ravnal. — Iz Azije se poroča, da je kitajska vojska na severu Koreje v slabem stanu in da nema živeža. Koljejo in jedó vojaške konje. Japonci so zasedli neki otok blizu kitajskega brega, kar je Kitajcem zelo v kvar. Kitajski cesar je odstavil admirala Tinga, ker tega ni zabranil.

Gospodarske stvari.

Prehudo skrajšanje konjskih repov. Po mestih je prišlo v navado, da se konjem repi močno prikrajšujejo. Ni dosti le to, da jim prerezujejo le žimo, ampak sekajo jim celo žive konce ter jih z žarečim železom ožigajo. To je nečloveško trpinčenje živali, ki zaradi tega prav nič lepši ni. Ako pomislimo na to, da ima konj rep v prvi vrsti zato, da se o poletnem času brani pred muhami, lahko si mislimo, koliko trpi uboga žival, ko brezvzpešno le s štulo maha. Konjerejci, nikar se ne poprimite novošegnega trpinčenja. Pristrižite pa konju rep, seveda le žimo, na jesen, ko muhe že odnehajo. Tako dobi žima večjo moč in žival je za spomlad preskrbljena s košatim repom za brambo proti muham. Tudi zavezavanje opustite, ker s tem le žimo trgate. Lepota konjeva kaže se v tem, da ima vse ude pravilno razvite; tudi rep bodi torej pravilen in naraven, ne pa nečloveško prikrajšan. „Domoljub.“

Novičar.

Na Koroškem. V Ziljski dolini je viharno gibanje zavolj prihodnje volitve deželnega poslanca. Kot agitatorji liberalne stranke se posebno odlikujejo učitelji, katerim je učno ministerstvo volilno agitacijo prepovedalo. Ali se merodajni gospodje v Celovcu, katerim so učitelji podložni, ne spominjajo več tiste prepovedi? Telegrafično se nam poroča, da je naša stranka zmagala v Blačah, št. Štefanu in Straji vasi (Bistrici). — Toča je pobila okoli Paterniona. — Strela je vdarila v Beljaški zvonik, škoda pa ni preveč naredila. — Znani rodoljub Jakob Hren je dobil o priliki umirovljenja naslov svetovalca više sodnije. — V Porečah so prijeli dva Laha, ki sta po vilah kradla. — Obesil se je Pliberški nadučitelj Šupnik. — V Železni Kapli je umrl trgovec Ožbalt Morokuti, hud nasprotnik slovenske stranke. — Iz železnice čez Ture nič ne bo, vlada je nasproti; dobila pa bo novo železnico Gorica, eni pravijo, da preko Idrije v Ljubljano, drugi pa, da preko Bleda v Celovec.

Na Kranjskem. V nedeljo dné 9. t. m. se je otvorila nemška šola, ustanovljena od nemškega šulferajna, in sicer v Beli peči na Gorenjskem. Tu so uganjali razni nemški nacionalci svoje burke, katerim so se pridružila tudi nektera slovska telovadna in pevska društva. Brzobjavno pa sta pozdravila to demonstrativno nemško slavnost, vršivšo se na slovenskih tleh, c. kr. deželni predsednik kranjski gosp. baron Hein in — čujte in strmite — tudi deželni glavar slovenske pokrajine g. Oton Detela. Čudno! Da je kaj takega mogče na Kranjskem izvršiti, to nam je neumevno! — Nič manj nepotrebna je tudi vsa borba, ki se vrši v Ljubljani od izvestne strani proti samoslovenskim napisom. Na domačih tleh bodimo mi gospodarji! Nemci nam nikdar ne bodo pravični niti v Celju, še manj pa v Celovcu, kjer o dvojezičnih

napisih niti sanjati ne smemo. Vstvarimo si svoje trdne postojanke vsaj tam, kjer si jih vstvariti moremo. Klin s klinom! — V Ljubljani se ima v kratkem vršiti shod zaupnih mož na katerem se bodo rodoljubi posvetovali o najvažnejših narodnih težnjah. Mi smo popolnoma tega prepričanja, da le z združenimi močmi je mogoče doseči vidne uspehe. Zatorej pozdravljamo ta shod že naprej kar najsrčneje. — Za napravo ameriške trtnice v Škocijanu je dalo poljedelsko ministerstvo 500 gld. podpore. — Katoliški shod v Vipavi je bil sijajen. Prišlo je okoli 3000 ljudi. Govorili so dr. Papež, dr. Gregorič, dr. Šušteršič. Nastopilo je tudi okoli 50 pevcev. — Pri Treh Farah blizu Metlike je zborovalo dolensko katoliško društvo. Ljudstva se je nabralo do 4000 glav. Govorili so župnik Švajger, poslanec Pfeifer, vodja Doleneč in dr. — Posojilnica v Idriji je že ustanovljena. — Izvestij kranjskega muzeja je letos izišel 4. snopič. — V Dobropolju dobijo štirirazredno šolo. — V Kamniku se bo ustanovilo slovensko katoliško društvo za Kamniški okraj. — Zlato mašo so obhajali č. g. Fr. Bohine, župnik v Križih pri Trziču.

Na Štajerskem. Društvo za podporo izpuščenih kaznjencev so podarili svitli cesar 300 gld. — V Velenju se je ustanovila podružnica sv. Cirila in Metoda. — V Celju se je ustanovilo slovensko znanstveno društvo pod imenom „Leonova družba“. Prisotni so bili opat Ogradi, dr. Srnec, dr. Papež in še kakih 40 gospodov iz Štajerske, Kranjske in Primorske. — V Ljutomeru se je ustanovilo slovensko pevsko društvo. — V Mariboru so zaprli nekega čevljarja, ki je denar ponarejal. — Shod volilcev je bil v St. Ilju v slov. goricah. Govorila sta poslancu Robič in dr. Radaj. — Orožnike dobijo v Cirkovce. — V Pilštajnu je strela ubila 15letno deklico.

Na Primorskem. V Buzetu je voljen za župana dr. Trinajstič. — Na Goriškem tožijo o hudi suši. — „Primorski list“ se je preselil iz Trsta v Gorico. — Umrli je odvetnik dr. Jakopič v Gorici. — Pri Gabrijah je gad pičil 10letnega pastirja. — Neki vojak je v Gorici skočil v globok vodnjak. Ko so ga ven potegnili in vprašali, zakaj je to storil, je rekel, da je bil tako žejen.

Po drugih deželah. Sviti naš cesar so si ogledali vojaške vaje pri Landskronu na Češkem; potem pa so se podali na razstavo v Levovu, kjer so bili z velikim sijajem sprejeti. — Pri Lurški Mariji na Francoskem se godi tudi letos mnogo čudežev; nekteri bolniki zadobijo zdravje že med potjo. Romarjev prihaja silno veliko. Neki dan je 14 vlakov pripeljalo 12.000 romarjev, med njimi 1000 bolnikov. V Lurdu je 30 zdravnikov, da preiskujejo čudeže, da bi se ne zgodila kaka prevara. Le taki čudeži se razglašajo, katerih ti zdravniki ne morejo utajiti. — Na gori Etni ste se odprli dve novi luknji, iz katerih se močno kadi. — V Pešti sta dva vlaka vkup trčila; 8 ljudij je ranjenih. — Na bobnu je trgovska hiša bratov Siegl na Dunaju. Dolgov je za 280.000 gld., premoženja pa nič. Kar je bilo gotovine, sta odnesla dva brata, ki sta pobegnula; dva druga brata so pa zaprli. — Vodovod bodo napravili v Jeruzalemu. — V deželi Minnezoti (Amerika) so se užgali velikanski gozdi, čez in čez je bilo vse v plamenu, šest mest je pogorelo in 500 ljudij je konec vzelo; škode je na milijone. — Pri Ruanu na Francoskem je skočil vlak iz tira; 5 ljudij je mrtvih, 15 ranjenih.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Č. g. J. Schwingshackl, kaplan v Silber-eggu, se je preselil v Zagreb. — Č. g. Primož Matevžič, do zdaj provizor pri sv. Urbanu, gre za provizorja v Št. Martin ter bo oskrboval tudi Silberegg. — Č. g. Janez Obereder je popustil faro Maltein in prevzel farno oskrbnitvo v Nemškem Grebinju. — Č. g. Franc Vacha, provizor v Nemškem Grebinju, gre za provizorja v Maltein. V pokoj je stopil č. g. Anton Pušl, župnik na Dholici. — Umrli je č. g. Jož. Rainer, župnik v Kapli na Grobniškem polju. — Za farni izpit, ki se bo delal v dneh 25., 26. in 27. t. m., oglasilo se je 12 gospodov.

Za pogorelce v Fovji vasi pri Podkrnosu so darovali:

Miha Pesjak iz Kamnegorice . . .	2 gld. 50 kr.
Gregor Podrekar v Ljubljani . . .	1 " — "
Fr. Treiber, mestni kaplan v Celovcu	2 " — "
Vekoslav Legat v Celovcu	1 " — "
J. N. Vertot, oskrbnik samostanske grajsčine v Dobrli vesi	5 " — "
Prof. Iv. Hutter v Celovcu	2 " — "

Skupaj 13 gld. 50 kr.

Loterijske srečke od 15. kimovca.

Trst	37	76	68	60	71
Linc	24	23	76	37	74

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Haber in okolico v Medgorjah
bo priredila

zborovanje

pri „Ečlnu“ v Selu pri Podkrnosu v nedeljo dne 23. kimovca (septembra) ob 1/2 4. uri popoldne s sledečim vspeškom:

1. Pozdrav načelnika. — Mat. Drobivnik.
2. Slavnostni govor. — Jan. Vidovic.
3. Govor o narodnosti in šoli. — Št. Fr. Bayer.
4. Razni govori in slučajni nasveti.
5. Igra „Svoji k svojim“.
6. Vpisovanje novih udov in plačevanje letnih doneskov.
7. Prosta zabava.

Slovinci in Slovenke, pridite v obilnem številu in pokažite, da gre „Slovenec na dan“.

Odbor.

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	4	10	5	15
rž	3	10	3	90
ječmen	2	90	3	60
oves	2	15	2	70
hejda	4	—	5	—
turšica (sirk)	4	—	5	—
pšeno	6	20	7	70
fižol	5	20	6	45
repica (krompir)	—	90	1	50
deteljno seme	—	—	—	—
grah	4	—	5	—

Sladko seno je po 1 gld. 50 kr. do 2 gld. — kr. kisló 1 gld. 20 kr. do 1 gold. 30 kr., slama po 1 gold. 30 kr. meterski cent (100 kil). Frišen špeh je po 64 do 72 kr. kila, maslo in puter po 90 do 100 kr. — Pitane vole plačujejo mesarji po 35 do 38 gld. stari cent.

Služba za značajnega organista,

izvežbanega v cecilijanskem petju in spretnega v pisavi je do 1. vinotoka t. l. razpisana. Pismene ponudbe naj se dostavijo

župnijskemu uradu v Selah, pošta Borovlje.

Služba organista in cerkovnika v Borovljah

se koj oddá. Dohodki so dobri. Žganjar se ne sprejme. Prošnjiki naj pošljejo svoje prošnje župnijskemu uradu v Borovljah.

Hnevotinski kvargeljni.

F. A. Knill v Hnevotinu pri Olomucu na Moravskem prodaja: Hnevotinske kvargeljne kopo (60 komadov) št. IV. za 58 kr.
" " " " V. " 72 "
" " " " V. večje " 78 "

s poštanim povzetjem od železniške postaje Olomuc (Olmutz). — Blizo 5 kil težka skrinjica s kvargeljni se pošlje franko na vsako poštno postajo v Avstro-Ogerski, ako se naprej plača znesek 1 gld. 90 kr.

Josip Lorber-jeva

livarna za železo in kovine, in tovarna za stroje v Žalcu pri Celju

izdeljuje in popravlja različne, posebno pa kmetijske stroje, uliva iz železa in kovin (vsaktere zmesi) vse predmete za žage, mline in druge potrebe; napravlja cele transmisije po najnovjših sistemih itd. Posebno pa priporoča svoje travniške brane, (mala brana stane samo 26 gld. in velika 32 gld.) še noben izdelek te vrste ni prekosil.

Pijančljivost

se lahko ozdravi z antibiotinom, kakor mnoge skušnje pričajo. — Mnogo zahvalnih pisem lahko vsakemu pokažemo in zastoj pošljemo v pregled. — Zdravilo nema duha, torej se pijancu lahko daje tudi brez njegove vednosti. — Ena doza stane 2 gld. 20 kr.; dvojna za bolj zastarane bolezní 4 gld. 40 kr. Poštino plačamo tukaj, ako se denar naprej na nas pošlje. Prodaja: Adler-Apotheke, Lugos, Banat Nr. 721.

Luka Zufer,

mizarski mojster v Celovcu

priporoča svojo

☞ bogato zalogo vsakovrstne hišne oprave ☜
po najnižji ceni.

Delavnica in prodajalnica je na Vetrinjskem obmestju št. 55.

Kneippova sladna kava,

ki jo izdelujejo bratje Oelz v Bregencu, ter se prodaja v rudečih štirivoglatih zavojih s podobo župnika Kneippa, je po spričevanju g. dr. Euglinga, vodje kmetijsko-kemične poskušalnice v Feldkirchu, jestvina, ki ima duh in okus po pravi bobovi kavi ter je sladu enako prebavljiva in tečna. — Ta Kneippova sladna kava se rabi z velikim pridom kot primes k pravi kavi. — Dobi se v vseh boljših prodajalnicah za tržaško blago.

V vsaki fari in občini

se nastavi en pameten, spoštovan in premožen človek kot zaupni mož in bo imel kot tak precejšen postranski zaslužek. Pismene ponudbe je poslati z naslovom: „201.191 Graz, post. rest.“

Stročovo štupo (Waldstaub)

kupuje po najboljši ceni

Paar v Pliberku.

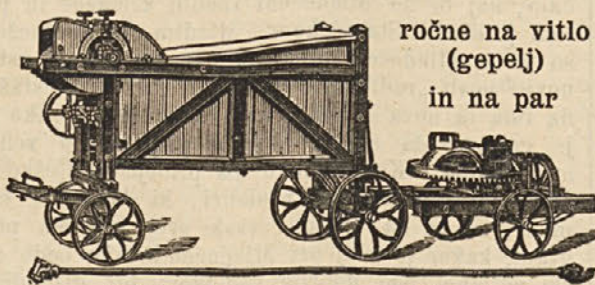
PH. MAYFARTH in dr.

C. kr. izključlj. privilegirana

tovarna za kmetijske stroje, livarna železa in fužina na par na DUNAJU, II. Taborstrasse št. 76.

☞ Ustanovljena 1872. ☜
Odlikovana s 370 zlatimi, srebrnimi in bronzastimi svetinjami na vseh večjih razstavah. 600 delavcev. ☞
Izdeljujejo se trdno in dobro:

Mlatilnice

ročne na vitlo (gepelj) in na par

Vitala (gepeljni)

za 1 do 6 glav uprežne živine.

Najnovije žitne čistilnice, trijerji, stroji za robkanje koruze, stiskalnice za seno in slamo na ročno gonbo, stoječe in na uprego.

Ceniki (katalogi) in priznalna pisma se dobijo zastoj. — Zastopniki in prekupci se iščejo.

Plugi na 1, 2, 3 in 4 lemeže.

Brane in valjarji

za njive in travnike.

Slamorenice, mlini na šrot (za trojano moko), reporeznice, stiskalnice za zeleno krmo patentirane, premakljive kotlaste peči za parenje krme, pralni stroji, stiskalnice za vino, mošt in druge reči,

mlini za sadje in grozdje,

sušilnice

za sadje, zelenjad in za obrtne potrebe.

Trtne in rastlinske brizgalnice „sifonije“, ki se same gonijo.